

På sporet af den gamle jernbane

Denne cykelrute er en af 9 etaper, der følger sporet efter Tørringbanen og sidegrenen Rask Mølle-Hjortsvang så tæt som muligt. Ruten går mest af de asfalterede veje, men kommer også af og til i berøring med grusveje og stier.

Cykelruterne er udformet som rundture, der dels følger banen, dels går ud i landskabet til interessante steder med fortællinger om folk og liv på jernbanens tid.

På kortet er banens forløb indtegnet med sort og selve cykelruten med en kraftig rød streg.

Der er afsat blå punkter på kortet, der viser hen til rutebeskrivelsen og historierne på bagsiden af arket.

Man kan naturligvis starte på ruten, hvor man vil, men i turbeskrivelsen tager vi udgangspunkt i et sted, hvor det er nemt at parkere.

Pas på i trafikken!

På sightseeing kan man glemme de andre trafikanter, så der opstår farlige situationer. Husk at køre ind til siden, gøre tegn og pas på før der stoppes op eller vejene krydses.

Tag hensyn!

Da stationerne i dag er private huse og banens spor er på private arealer, er det vigtigt at respektere dette.

En eller flere etaper

Etaperne støder op til hinanden, så hvis man har lyst til en længere tur, kan man tage den næste etape med.

I folderen "Tørringbanen" fås et samlet overblik med kort og beskrivelse af de 9 etaper.

GOD TUR !

Smal til normal

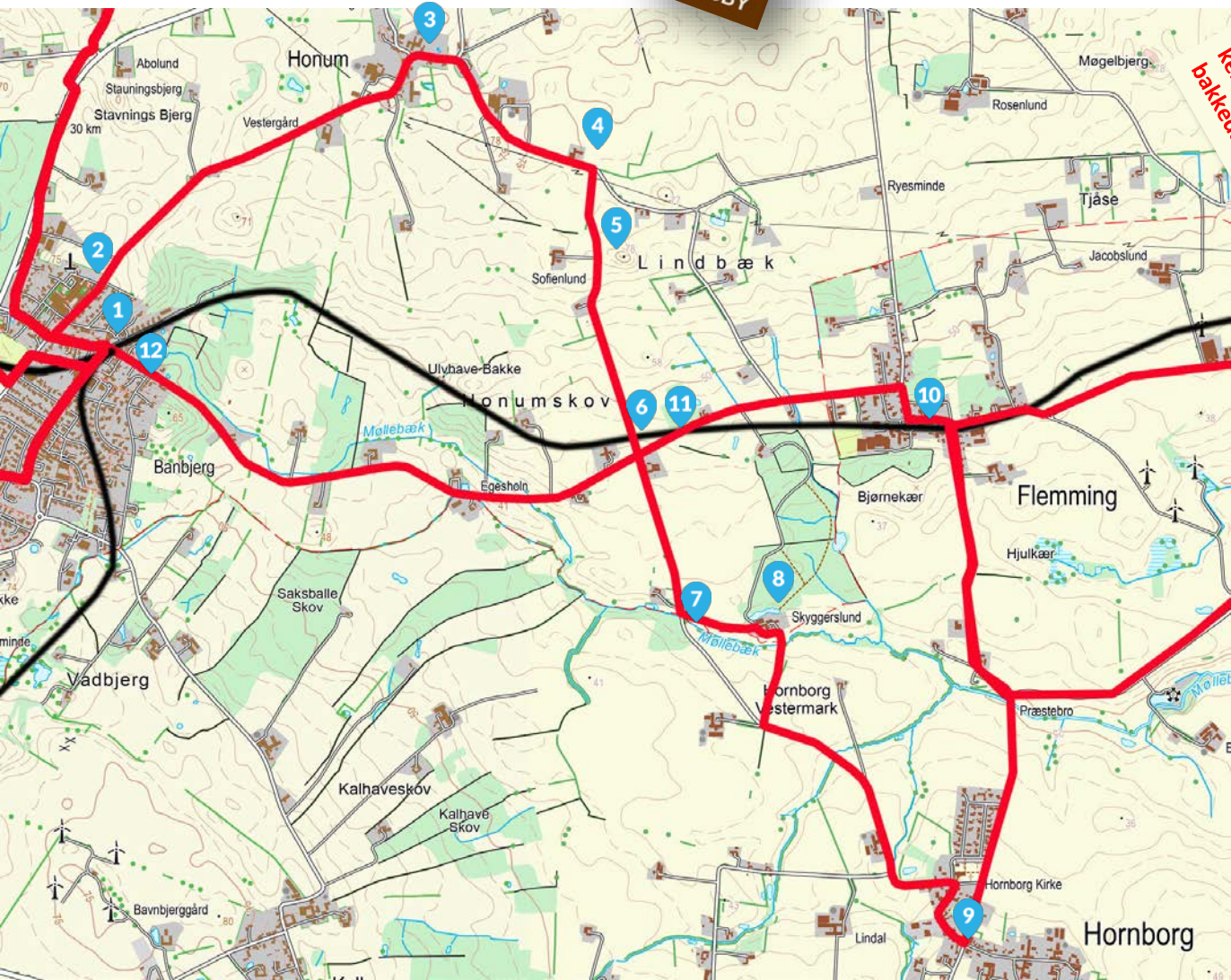
Tørringbanen blev – fordi det var billigere – smalsporet, dvs. spor med 1000 mm mellem skinnerne fremfor de normale 1435 mm.

Skinnerne var også mindre med 12,5 kg jern pr. m - af de andre baner lidt nedladende kaldet for "båndjern".

Da man i 1929 ændrede banen til normalspor kunne det ske uden afbrydelser i køreplanen. Uden at flytte smalsporet skiftede man de gamle sveller ud med nye og længere sveller.

Så kunne de nye skinner placeres uden for de gamle, mens toget fortsat kørte på smalsporet.

Da normalsporet var ført igennem kunne de nye tog tages i brug.

En Bakkedalstur
kenddinlandsby.dk/
bakkedalsture/

Horsens Vestbaner ca. 10 km
Tørringbanen – 4. etape
Rask Mølle og Flemming stationer

4. etape: Flemming-Rask Ml. ca. 10 km

Parkering - Stationspladsen i Rask Mølle

1
Rask Mølle Station 16,8 km

Det gule murstenshus er den gamle stationsbygning og banen løb hen over pladsen. Man kan følge banelinjen i retning mod Horsens ad Peter Hansens Vej og videre ud gennem skoven mod øst, men kun til der hvor skoven ender – så må man tilbage igen.

Mølle ejer Jens Andersen, Rask Mølle, fik i 1881 idéen til en bane fra Horsens til Tørring. Han gik til gårdejer Anders Therkelsen, Hvirring og mejeriejer N.H. Sørensen, Dortheasminde. Med sidstnævnte som ordfører opsøgte de tre mænd Uldum Højskole, hvor N.P. Stensballe var forstander. Så gik arbejdet i gang, men der skulle gå næsten 10 år inden det første tog – den 1. dec. 1891 - var klar til afgang.

Byen kom med banen

Før var der en vandmølle og ingen by, men nu kom der forretninger, bank, kro, håndværkere og elværk. Det gamle mejeri fra 1901 og den tidligere foderstofforretning ligger stadig overfor stationen. Når toget holdt ved stationen gik bommene ned over Hovedgaden. Ikke alle var tilfredse – specielt mejeribestyreren, når mælkekuskene holdt i en lang kø, fanget på den forkerte side af banen.

Rask Mølle blev et knudepunkt i 1929, da jernbanen mod Ejstrupholm kom til.

På en tur op af Hovedgaden kan man se stationsbyens typiske huse. I 1930 havde byen 273 indbyggere og i 1960 var der også skoler, bibliotek, biograf og kommunekontor for Hvirring Kommune.

Vest for Stationspladsen delte sporene sig mod hhv. Uldum og Aale.

Turen går nu til Flemming Station, men ikke langs banen. Kør til højre ad Hovedgaden og igen til højre ad Honumvej.

2
Vindmøllen
Der har været 4 møller i byen.

Fra 1880 til 1900 lå der en vindmølle her ved Møllesvinget/Honumvej.

3
Honum
Fra 1920'erne gav rutebilerne banen stigende konkurrence og blev derfor pålagt begrænsninger.

Th. Langes rutebil fra Rask Mølle til Horsens måtte først medtage passagerer fra Honum. Folk fra Rask Mølle skulle tage toget, men i stedet gemte de sig på gulvet, indtil de var nået forbi stationen og ud af byen.

4
Så går det nedad!
Nyd udsigten på vej ned ad Lindbækvej og drej til højre ned ad Skovhusvej. Inde på marken mod øst ligger den store flotte bakke - Øksenbjerg.

5
Honum Skov Stoppested 14,7 km
Banen gik nord om gården inde til højre og drejede nordpå op over markerne mod Rask Skov.

I retning mod Flemming krydsede den vejen henne ved skoven mod øst.

6
Møllebæk
Bækken kommer fra Boring Sø og løber gennem Rask Mølle, hvor den i sin tid drev vandmøllen. Den danner skel mellem Hvirring og Hornborg sogne og løber videre til Klaks Mølle, hvor den sammen med Gesager Å bliver til Bygholm Å.

7
Skyggerslund
Udpeget som kulturmiljø. Oprindeligt bygget som bolig for Rask Hovedgårds skovfoged. Her voksede et mægtigt bøgetræ, som da det blev fældet i 1935 gav 23 rummeter træ.

8
Hornborg
Lige før kirken drejes til højre ad Vesterenden. Her ligger først forskolen på venstre side, derefter hovedskolen og en håndværkere, vognmænd, købmænd, bager.

Kør ad Hornborgvej ned over Præstebro og Lillebæk til Flemming.

Inde i Flemming krydsede banen Hornborgvej lige efter mejeriet.

9
Flemming Station 13,6 km
Flemmingvej 31

Jernbanen satte gang i udviklingen og der kom købmand, skole og et stort

andelsmejeri. Skolen blev til efterskole, som stadig præger byen. I 1970 kom korn- og foderstof med den store silo.

Mikkel Olesen fra Honum Fattiggård

Fattiggårdsbestyrer Mikkel Olesen blev stationsforvalter i Flemming. Præstesønnen fra Hvirring, Otto Glud Konradsen, fortæller om ventetiden i den kolde ventesal:
"I vindueskarmen stod nogle vinterhvilede planter. Som tidsfordriv undersøgte vi disse: "I må æ pil' ve' æ blomste'", sagde den morgengnavne stationsforvalter Mikkel Olesen inde fra kontoret, hvortil døren stod åben; han var ved at tænde sin signallygte. Efter lidt venten råbte han ind til sin kone i stuen bagved: "Ta' mæ mi lue, Gine, nå komme' toget" – hun kom så med tjenestekasketten med de bevingede hjul i kokarden."

Kør vestpå ad Flemmingvej og drej til venstre mod Rask Mølle ad Honum Skovvej.

10
Banen krydsede vejen ved skoven på højre hånd og løb i en stor bue mod nordvest op i skoven før Rask Mølle.

11
Vandmøllen, Hovedgaden
Møllen, som byen har fået sit navn fra, lå her syd for vejen. Vandet kom fra Boring Sø og vejen går over resterne af dæmningen, der stemmede vandet op i møllesøen, så kraften kunne udnyttes af vandmøllen.

I 1448 omtales Naulhale Mølle, der ca. 1800 kom til at hedde Rask Mølle. Vandmøllen lå ved Hovedgaden 42 og Møllegården på Hovedgaden 23. Møllesøen blev tømt i 1904 og vandmøllen brændte 3 år senere.

m/billeder

Se turbeskrivelsen med billeder på kenddinlandsby.dk/HV04
Det gøres nemt ved at skanne koden her:

